

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

podľa Prílohy II Nariadenia EP a Rady 1907/2006/EC a Nariadenia Komisie (EÚ) 2015/830

Dátum vydania: 29.12.2016
Dátum revízie č.1: -
Názov produktu: Baumit TiwoFill HF

ODDIEL 1: Identifikácia látky/zmesi a spoločnosti/podniku

1.1. Identifikátor produktu

Chemický názov/Synonymá: -

Obchodný názov: **Baumit TiwoFill HF**

Registračné číslo: nepridelené, nejedná sa o látku

1.2. Relevantné identifikované použitia látky alebo zmesi a použitia, ktoré sa neodporúčajú

Identifikované použitia: Cementové spojivo na vyplňanie dutých priestorov (napr. bunkrov, pivníc, kanálov, nepoužívaných štôlní).

Neodporúčané použitia: Produkt sa nesmie používať inými spôsobmi, než ktoré sú uvedené v oddiele 1.

1.3. Údaje o dodávateľovi karty bezpečnostných údajov

Výrobca: Baumit, spol. s r.o.

Miesto podnikania alebo sídlo: Žižkova 9, 811 02 Bratislava, Slovenská republika

Telefón: 02/59 30 33 01, 59 30 33 11

Fax: 02/54 41 18 24

E-mail: secretary@baumit.sk

Dodávateľ KBU: Baumit, spol. s r.o.

Adresa: Žižkova 9, 811 02 Bratislava, Slovenská republika

Telefón: 02/59 30 33 01, 59 30 33 11

E-mail: secretary@baumit.sk

1.4. Núdzové telefónne číslo

+421 2 5477 4166 (nepretržitá služba)

Národné toxikologické informačné centrum, FNŠP Bratislava, Limbová 5, 833 05 Bratislava, SR

ODDIEL 2: Identifikácia nebezpečnosti

2.1. Klasifikácia látky alebo zmesi

2.1.1. Klasifikácia podľa nariadenia (ES) č. 1272/2008 (CLP)

GHS05, 07; Nebezpečenstvo

Eye Dam. 1, H318

Skin Irrit. 2, H315

Skin Sens. 1, H317

STOT SE 3, H335

2.1.2. Ďalšie informácie:

Pre úplné znenie výstražných upozornení EÚ: pozri ODDIEL 16.

2.2. Prvky označovania

Označovanie podľa nariadenia (ES) č. 1272/2008 [CLP]

Výstražné piktogramy:

Obsahuje: nízko chrómový cement (EC 266-043-4) podľa smernice EU 2003/53/ES.

Výstražné slovo: Nebezpečenstvo

Výstražné upozornenia:

Výstražné upozornenia:

H318 Spôsobuje vážne poškodenie očí.

H315 Dráždi kožu.

H317 Môže vyvolať alergickú kožnú reakciu.

H335 Môže spôsobiť podráždenie dýchacích ciest.

Bezpečnostné upozornenia:

P101 Ak je potrebná lekárska pomoc, majte k dispozícii obal alebo etiketu výrobku.

P102 Uchovávajte mimo dosahu detí.
P103 Pred použitím si prečítajte etiketu.
P280 Noste ochranné rukavice/ochranný odev/ochranné okuliare/ochranu tváre.
P305 + P351 + P338 PO ZASIAHNUTÍ OČÍ: Niekoľko minút ich opatrne vyplachujte vodou. Ak používate kontaktné šošovky a ak je to možné, odstráňte ich. Pokračujte vo vyplachovaní.
P310 Okamžite volajte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM/lekára.
P302 + P352 PRI KONTAKTE S POKOŽKOU: Umyte veľkým množstvom vody/mydla.
P333 + P313 Ak sa prejaví podráždenie pokožky alebo sa vytvoria vyrážky: vyhľadajte lekársku pomoc/starostlivosť.
P261 Zabráňte vdychovaniu prachu.
P304 + P340 PO VDÝCHNUTÍ: Presuňte osobu na čerstvý vzduch a umožnite jej pohodlne dýchať.
P312 Pri zdravotných problémoch volajte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM/lekára.
P501 Zneškodnite obsah/obal v súlade s vnútroštátnymi predpismi.

Na požiadanie možno poskytnúť kartu bezpečnostných údajov.

2.3. Iná nebezpečnosť

Pri styku čerstvého betónu s kožou môže dôjsť k podráždeniu, vzniku dermatitídy či poleptania. Môže dôjsť k poškodeniu výrobkov z hliníka a ďalších neušľachtilých kovov.

ODDIEL 3: Zloženie/informácie o zložkách

3.1. Látky

Neuplatňuje sa.

3.2. Zmesi

Názov zložky	portlandský cement		
Koncentrácia [%]	40 %		
CAS	65997-15-1		
EC	266-043-4		
Registračné č.	nepodlieha		
Symbol			
Klasifikácia, H výroky	Eye Dam. 1, H318 Skin Irrit. 2, H315 Skin Sens. 1, H317 STOT SE 3, H335		
Špecifické koncentračné limity, M faktory	-		
Výstražné slovo	Nebezpečenstvo		
Najvyššie prípustné expozičné limity (NPEL)	áno		
PBT/vPvB	nie		

Doplňujúce informácie: Pre úplné znenie výstražných upozornení pozri ODDIEL 16.

Hodnoty expozičných limitov, pokiaľ sú stanovené, sú uvedené v kapitole 8.1.

ODDIEL 4: Opatrenia prvej pomoci

4.1. Opis opatrení prvej pomoci

Všeobecné poznámky:

Poskytovatelia prvej pomoci nepotrebujú žiadne osobné ochranné pomôcky. Pracovníci prvej pomoci by sa mali vyvarovať kontaktu so zmesami obsahujúcimi cement.

Po vdýchnutí:

Dopravte postihnutého na čerstvý vzduch. Prach (cement) z hrdla (krku) a nosných dutín by mal odísť spontánne. Lekára vyhľadajte, pokiaľ pretrváva alebo sa neskôr objaví podráždenie alebo ak pretrváva nevoľnosť, kašeľ alebo iné symptómy.

Po kontakte s pokožkou:

V prípade suchého cementu ho odstráňte a hodne oplachujte vodou. V prípade mokrého/vlhkého cementu pokožku omývajte veľkým množstvom vody. Odstráňte kontaminovaný odev, obuv, hodinky atď. a pred ich ďalším použitím ich dôkladne očistite. V prípade akéhokoľvek podráždenia alebo popálenia vyhľadajte lekársku pomoc.

Po kontakte s očami:

Nešúchajte si oči, aby ste si mechanickým namáhaním nepoškodili rohovku. Odstráňte kontaktné šošovky, ak ich používate. Nakloňte hlavu na stranu postihnutého oka, roztvorte zoširoka očné viečka

a ihneď dôkladne preplachujte oko (oči) veľkým množstvom vody najmenej po dobu 20 minút, aby ste odstránili akékoľvek častice. Zabráňte zaneseniu častíc do nepostihnúťého oka. Ak je to možné, používajte izotonickú vodu (0,9% NaCl). Navštívte špecialistu na choroby z povolania alebo špecializovaného očného lekára.

Po požití:

Nevyvolávajte zvracanie. Ak je osoba pri vedomí, vymyte jej ústa vodou a podajte veľké množstvo vody k vypitiu. Okamžite vyhľadajte lekársku pomoc alebo kontaktujte Toxikologické informačné stredisko.

4.2. Najdôležitejšie príznaky a účinky, akútne aj oneskorené

Oči: kontakt očí s cementom (suchým i mokrým) môže spôsobiť vážne a potenciálne nevratné poranenie.

Pokožka: Cement môže mať po ďalšom kontakte dráždivé účinky na vlhkú pokožku (v dôsledku potenia alebo namočenia) alebo môže po opakovanom kontakte spôsobovať kontaktnú dermatitídu. Ďalší kontakt pokožky s mokrým cementom alebo betónom môže spôsobiť vážne popáleniny (poleptanie), pretože sa rozvíja s počiatočnou absenciou bolesti (napr. kľáčanie vo vlhkom betóne a to i cez odev).

Vdýchnutie: Dlhodobé, alebo opakované vdychovanie cementu na všeobecné použitie zvyšuje nebezpečenstvo rozvinutia pľúcnych chorôb.

4.3. Údaj o akejkolvek potrebe okamžitej lekárskej starostlivosti a osobitného ošetrovania

Pri návšteve lekára zoberte so sebou túto kartu bezpečnostných údajov.

ODDIEL 5: Protipožiarne opatrenia

5.1. Hasiace prostriedky

Vhodné hasiace prostriedky: Produkt nie je horľavý. Hasiaci prostriedok prispôsobte horiacim látkam v okolí.

Nevhodné hasiace prostriedky: Nie sú známe.

5.2. Osobitné ohrozenia vyplývajúce z látky alebo zo zmesi

Betónové zmesi nie sú horľavé/zápalné, nevýbušné a neumožňujú ani nepodporujú horenie iných materiálov.

5.3. Rady pre požiarnikov

Cementové zmesi nevyvolávajú žiadne nebezpečenstvo súvisiace s požiarom. Hasiči nepotrebujú mať žiadne špeciálne ochranné vybavenie.

ODDIEL 6: Opatrenia pri náhodnom uvoľnení

6.1. Osobné bezpečnostné opatrenia, ochranné vybavenie a núdzové postupy

Zabráňte šíreniu prachu, kontaktu s pokožkou a očami. Používajte ochranné pomôcky podľa oddielu 8.

6.2. Bezpečnostné opatrenia pre životné prostredie

Zamedzte úniku betónových zmesí do kanalizácie, pôdy, povrchovej a podzemnej vody.

6.3. Metódy a materiál na zabránenie šíreniu a vyčistenie

Rozsypaný materiál v suchom stave zhromaždite a použite, ak nie je znečistený alebo znehodnotený. Predchádzajte vdychovaniu cementu i kontaktu s pokožkou.

6.4. Odkaz na iné oddiely

Osobné ochranné prostriedky pozri oddiel 8. Pokyny pre zaobchádzanie s odpadom pozri oddiel 13.

ODDIEL 7: Zaobchádzanie a skladovanie

7.1. Bezpečnostné opatrenia na bezpečné zaobchádzanie

Zabráňte prášeniu. V prašnom prostredí noste proti prachovú masku, príp. respirátor a ochranné okuliare. K zabráneniu kontaktu s pokožkou noste ochranné rukavice.

7.2. Podmienky na bezpečné skladovanie vrátane akejkolvek nekompatibility

Skladujte v suchom prostredí, chráňte pred vlhkosťou. Kvôli nezlučiteľnosti materiálov nepoužívajte hliníkové obaly. Skladovanie – v uzavretom sile, bez prístupu vzdušnej vlhkosti 3 mesiace.

7.3. Špecifické konečné použitie, resp. použitia

Uvedené v bode 1.2.

ODDIEL 8: Kontroly expozície/osobná ochrana

8.1. Kontrolné parametre

8.1.1. Expozičné limity pre pracovné prostredie

Kontrolné parametre zložiek produktu sú stanovené v Nariadení vlády Slovenskej republiky č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení NV SR č. 300/2007 Z.z., NV SR č. 471/2011 Z.z. a NV SR č. 82/2015 Z.z.

Pevné aerosóly s prevažne nešpecifickým účinkom

Faktor	NPEL _c (mg.m ⁻³)
cement	10

NPEL pre pevné aerosóly (prach) sa stanovuje ako celozmenová priemerná hodnota expozície celkovej (inhalovateľnej) koncentrácie pevného aerosólu (NPEL_c).

8.1.2. Biologické medzné hodnoty

Zmes neobsahuje látky, pre ktoré sú stanovené ukazovatele biologických expozičných testov podľa Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 355/2006 Z.z. v znení NV SR č. 300/2007 Z.z., NV SR č. 471/2011 Z.z. a NV SR č. 82/2015 Z.z.

8.1.3. Hodnoty DNEL a PNEC

Pre cement, EC 266-043-4:

DNEL inhalačný (8h): 3 mg/m³

DNEL dermálny: neaplikuje sa

DNEL orálny: nie je relevantný

PNEC vodné prostredie: neaplikuje sa

PNEC sediment: neaplikuje sa

PNEC pôdne prostredie: neaplikuje sa

8.2. Kontroly expozície

8.2.1. Primerané technické a hygienické zabezpečenie

Zabezpečte dobré vetranie. Dodržujte bežné hygienické opatrenia pre prácu s chemikáliami. Udržujte koncentráciu látok pod limitnú hodnotu NPEL_c. Pri prekročení týchto hodnôt použite vhodnú ochranu dýchacích orgánov.

Pri práci zabráňte kľáčaniu v čerstvej malte alebo betóne, ak je to možné. Pokiaľ sa nedá vyhnúť kľáčaniu, používajte vhodné vodotesné osobné ochranné prostriedky. Pri práci s betónovými zmesami nejedzte, nepite ani nefajčite, čím zabránite kontaktu s pokožkou a ústami. Pred zahájením práce s cementovými zmesami použite ochranný krém a používajte ho opakovane v pravidelných intervaloch.

Ihneď po práci s materiálmi obsahujúcimi cement je potrebné, aby sa pracovníci umyli alebo osprchovali alebo použili prípravky na zvlhčenie pokožky.

Odložte kontaminovaný odev, obuv, hodinky atď. a pred opakovaným použitím ich dôkladne očistite.

8.2.2. Individuálne ochranné opatrenia, ako napríklad osobné ochranné prostriedky

a) Ochrana očí/tváre

Kvôli zabráneniu kontaktu s očami noste pri manipulácii so suchými alebo mokkými cementovými zmesami ochranné okuliare zodpovedajúce STN EN 166 „Osobné prostriedky na ochranu očí. Základné ustanovenia.“

b) Ochrana kože

Ochrana rúk

Kvôli ochrane pokožky noste ochranné rukavice zodpovedajúce STN EN 374 „Ochranné rukavice proti chemikáliám a mikroorganizmom.“ Pri opakovanom kontakte použite ochranné krémy podľa odporúčania výrobcu.

Iná ochrana

Vysoká obuv, odev s uzavretými rukávami. Obzvlášť je potrebné zaistiť, aby sa mokrá cementová zmes nedostala do obuvi. V prípadoch, kedy sa nedá zabrániť kontaktu, napr. pri pokladaní/aplikácii betónovej zmesi alebo poterov, používajte vode odolné nohavice a ochranu kolien.

c) Ochrana dýchacích ciest

Ak je osoba potenciálne vystavená hladinám prachu vyšším ako sú expozičné limity, používajte ochranu dýchacích ciest. Tá by mala byť prispôbená hladine prachu a vyhovovať príslušnej norme, napr. STN EN 149+A1, STN EN 140, STN EN 14387+A1, STN EN 1827+A.

d) Tepelná nebezpečnosť

Nie je relevantné.

8.2.3. Kontroly environmentálnej expozície

pH odpadových vôd a povrchovej vody by nemalo presiahnuť hodnotu 9. V opačnom prípade by to mohlo viesť k dopadu na mestské čistiarne odpadových vôd.

ODDIEL 9: Fyzikálne a chemické vlastnosti

9.1. Informácie o základných fyzikálnych a chemických vlastnostiach

Vzhľad	pevné
Farba	šedá

Zápach	bez zápachu
Prahová hodnota zápachu	neuvádza sa
pH	alkalické po zmiešaní s vodou
Teplota topenia/tuhnutia [°C]	neuvádza sa
Počiatková teplota varu a destilačný rozsah [°C]	neuvádza sa
Teplota vzplanutia[°C]	neuvádza sa
Rýchlosť odparovania	neuvádza sa
Horľavosť (tuhá látka, plyn)	nehorľavý
Dolná hranica výbušnosti	neuvádza sa
Horná hranica výbušnosti	neuvádza sa
Tlak pár	neuvádza sa
Hustota pár	neuvádza sa
Relatívna hustota	neuvádza sa
Rozpustnosť vo vode [g.l ⁻¹]	nízka
Rozdeľovací koeficient n-oktanol/voda	neuvádza sa
Teplota samovznietenia [°C]	neuvádza sa
Teplota rozkladu [°C]	neuvádza sa
Viskozita	neuvádza sa
Výbušné vlastnosti	neuvádza sa
Oxidačné vlastnosti	neuvádza sa

9.2. Iné informácie

-	-
---	---

ODDIEL 10: Stabilita a reaktivita

10.1. Reaktivita

Po zmiešaní s vodou cement tvrdne na stabilnú hmotu, ktorá nie je v normálnom prostredí reaktívna.

10.2. Chemická stabilita

Suché cementové zmesi sú stabilné, pokiaľ sú správne skladované a sú zlučiteľné/kompatibilné s väčšinou ostatných stavebných materiálov. Je potrebné uchovávať ich v suchu.

10.3. Možnosť nebezpečných reakcií

Nie sú známe.

10.4. Podmienky, ktorým sa treba vyhnúť

Produkt nesmie zvlhnúť. Vlhké podmienky pri skladovaní môžu spôsobiť hrdkovatenie a stratu kvality produktu.

10.5. Nekompatibilné materiály

Kyseliny, amónne soli, hliník alebo iné neušľachtilé kovy.

10.6. Nebezpečné produkty rozkladu

Nie sú známe.

ODDIEL 11: Toxikologické informácie

11.1. Informácie o toxikologických účinkoch

Akútna toxicita orálna:

Na základe dostupných dát nie sú kritériá klasifikácie splnené.

Akútna toxicita dermálna:

Na základe dostupných dát nie sú kritériá klasifikácie splnené.

Akútna toxicita inhalačná:

Na základe dostupných dát nie sú kritériá klasifikácie splnené.

Poleptanie kože/podráždenie kože:

Pri kontakte cementu s mokrou pokožkou spôsobí zdurenie, praskanie pokožky.

Vážne poškodenie očí/podráždenie očí:

Priamy kontakt s cementom môže spôsobiť poškodenie rohovky mechanickou záťažou, okamžité alebo oneskorené podráždenie alebo zápal.

Kožná senzibilizácia:

Môže spôsobiť senzibilizáciu pri kontakte s pokožkou.

Mutagenita zárodočných buniek:

Na základe dostupných dát nie sú kritériá klasifikácie splnené.

Karcinogenita

Na základe dostupných dát nie sú kritériá klasifikácie splnené.

Reprodukčná toxicita:

Na základe dostupných dát nie sú kritériá klasifikácie splnené.

Toxicita pre špecifický cieľový orgán (STOT) – jednorazová expozícia:

Prach portlandského cementu môže dráždiť hrdlo a dýchacie cesty. Po vystavení osoby pôsobeniu koncentrácie vyššej ako expozičné limity na pracovisku môže sa prejavovať kašľanie, kýchanie a dýchavičnosť/dušnosť.

Toxicita pre špecifický cieľový orgán (STOT) – opakovaná expozícia:

Na základe dostupných údajov nie sú kritériá klasifikácie splnené.

Aspiračná nebezpečnosť:

Na základe dostupných údajov nie sú kritériá klasifikácie splnené.

ODDIEL 12: Ekologické informácie

12.1. Toxicita

Produkt nie je nebezpečný pre životné prostredie. Ekotoxikologické testy portlandského cementu na *Daphnia magna* a *Selenastrum coli* ukázali len nízke toxické pôsobenie. Preto LC₅₀ a EC₅₀ hodnoty nebolo možné určiť. Neexistuje žiadny náznak o toxicite v sedimente. Prítomnosť veľkého množstva cementu vo vode však môže spôsobiť zvýšenie pH a preto môže byť za určitých okolností toxický pre život vo vode (vodné prostredie, vodné organizmy).

12.2. Perzistencia a degradovateľnosť

U produktu nerelevantné, zložky produktu sú anorganické látky.

12.3. Bioakumulačný potenciál

U produktu nerelevantné, zložky produktu sú anorganické látky.

12.4. Mobilita v pôde

U produktu nerelevantné, zložky produktu sú anorganické látky.

12.5. Výsledky posúdenia PBT a vPvB

U produktu nerelevantné, zložky produktu sú anorganické látky.

12.6. Iné nepriaznivé účinky

Produkt nie je klasifikovaný ako nebezpečný pre životné prostredie.

ODDIEL 13: Opatrenia pri zneškodňovaní

13.1. Metódy spracovania odpadu

Produkt:

Odpad likvidujte v súlade so zákonom č. 79/2015 Z.z. o odpadoch. Neodstraňujte do kanalizácie, ani do povrchových vôd. Nelikvidujte s komunálnym odpadom.

Číslo skupiny, podskupiny a druhu odpadu (podľa Katalógu odpadov):

- 10 ODPADY Z TEPELNÝCH PROCESOV
- 10 13 ODPADY Z VÝROBY CEMENTU, PÁLENÉHO VÁPNA A SADRY A VÝROBKY Z NICH
- 10 13 14 odpadový betón a betónový kal, kategória odpadu „O“;
- 17 STAVEBNÉ ODPADY A ODPADY Z DEMOLÁCIÍ (VRÁTANE VÝKOPOVEJ ZEMINY Z KONTAMINOVANÝCH MIEST)
- 17 01 BETÓN, TEHLY, DLAŽDICE, OBKLADAČKY A KERAMIKA
- 17 01 01 betón, kategória odpadu "O".

Ak sa tento produkt a jeho obal stanú odpadom, musí konečný užívateľ prideliť zodpovedajúci kód odpadu podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov. Odpadové kódy sú odporúčania založené na plánovanom použití tohto produktu. Na základe špecifických podmienok používateľa pre používanie a likvidáciu môžu byť pridelené ďalšie odpadové kódy, podľa určitých okolností.

ODDIEL 14: Informácie o doprave

Produkt nepredstavuje nebezpečenstvo z hľadiska dopravných predpisov.

14.1. Číslo OSN: -

14.2. Správne expedičné označenie OSN: -

14.3. Trieda, resp. triedy nebezpečnosti pre dopravu: -

14.4. Obalová skupina: -

14.5. Nebezpečnosť pre životné prostredie: -

14.6. Osobitné bezpečnostné opatrenia pre užívateľa: -

14.7. Doprava hromadného nákladu podľa prílohy II k dohovoru MARPOL a Kódexu IBC: -

ODDIEL 15: Regulačné informácie

15.1. Nariadenia/právne predpisy špecifické pre látku alebo zmes v oblasti bezpečnosti, zdravia a životného prostredia

- NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení niektorých smerníc
- NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2015/830 z 28. mája 2015, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH)
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006.
- NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 790/2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie EP a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí
- NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 286/2011, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie EP a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí
- NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 618/2012, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie EP a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí
- NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 487/2013, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie EP a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí
- NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 758/2013, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie EP a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí
- Zákon č. 67/2010 Z.z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon)
- Výnos MH SR č. 3/2010 na vykonanie zákona č. 67/2010 Z.z. o uvedení chemických látok a zmesí na trh
- Nariadenie vlády SR č. 355/2006 o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MŽP SR 127/2011, ktorou sa ustanovuje zoznam regulovaných výrobkov, označovanie ich obalov a požiadavky na obmedzovanie emisií prchavých organických zlúčenín pri používaní organických rozpúšťadiel v regulovaných výrobkoch
- Zákon NR SR č. 355/2007 Z.z., o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Nariadenie vlády SR č. 46 z 28. januára 2009, ktorým sa ustanovujú požiadavky na aerosólové rozprašovače
- Zákon č. 79/2015.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 365/2015 Z.z. z 11. júna 2001, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov
- Vyhláška MV SR č. 96/2004 Z.z., ktorou sa ustanovujú zásady protipožiarnej bezpečnosti pri manipulácii a skladovaní horľavých kvapalín, ťažkých vykurovacích olejov a rastlinných a živočíšnych tukov a olejov

Obmedzenia podľa Nariadenia 552/2009 (príloha XVII Nariadenia EP a Rady č. 1907/2006 REACH): Cement a zmesi obsahujúce cement sa nesmú uviesť na trh ani použiť, ak po zmáčaní obsahujú viac ako 2 mg/kg (0,0002 %) rozpustného šesťmocného chrómu z hmotnosti celkovej sušiny cementu.

Látky zahrnuté v Zozname kandidátskych látok (SVHC) podľa Nariadenia EP a Rady č. 1907/2006 REACH: žiadne.

15.2. Hodnotenie chemickej bezpečnosti

Nebolo vykonané žiadne hodnotenie chemickej bezpečnosti.

ODDIEL 16: Iné informácie

16.1. Znenie H-výrokov a skratiek použitých v oddieloch 2 a 3:

H315 Dráždi kožu.

H317 Môže vyvolať alergickú kožnú reakciu.

H318 Spôsobuje vážne poškodenie očí.

H335 Môže spôsobiť podráždenie dýchacích ciest.

Eye Dam. 1 – Vážne poškodenie očí, kategória 1

Skin Irrit. 2 – Dráždivosť kože, kategória 2

Skin Sens. 1 – Kožná senzibilázia, kategória 1

STOT SE 3 – Toxicita pre špecifický cieľový orgán – jednorazová expozícia, kategória 3

16.2. Odporúčania na odbornú prípravu

Zoznámiť pracovníkov s doporučeným spôsobom použitia, povinnými ochrannými prostriedkami, prvá pomoc a zakázanými manipuláciami s produktom.

16.3. Odporúčané obmedzenia z hľadiska používania

Produkt by sa nemal používať pre žiadny iný účel, než je uvedený v bode 1.2. Výrobca nepreberá zodpovednosť pri nesprávnom použití produktu vzhľadom na vyššie uvedené bezpečnostné opatrenia.

16.4. Ďalšie informácie

Ďalšie informácie poskytnite: pozri kap. 1.3.

16.5. Zdroje kľúčových údajov

Informácie tu uvedené vychádzajú z našich najlepších znalostí a súčasnej legislatívy, predovšetkým zákona č. 67/2010 Z.z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh (chemický zákon), vrátane vykonávacích predpisov, Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (REACH), Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008, Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 471/2011.

16.6. Zmeny pri revízii karty bezpečnostných údajov

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

podľa Prílohy II Nariadenia EP a Rady 1907/2006/EC a Nariadenia Komisie (EÚ) 2015/830

Dátum vydania: 29.12.2016

Dátum revízie č.1: -

Názov produktu: **Baumit TiwoFill HF**

ODDIEL 1: Identifikácia látky/zmesi a spoločnosti/podniku

1.1. Identifikátor produktu

Chemický názov/Synonymá: -

Obchodný názov: **Baumit TiwoFill HF**

Registračné číslo: nepridelené, nejedná sa o látku

1.2. Relevantné identifikované použitia látky alebo zmesi a použitia, ktoré sa neodporúčajú

Identifikované použitia: Cementové spojivo na vyplňanie dutých priestorov (napr. bunkrov, pivníc, kanálov, nepoužívaných štôlní).

Neodporúčané použitia: Produkt sa nesmie používať inými spôsobmi, než ktoré sú uvedené v oddiele 1.

1.3. Údaje o dodávateľovi karty bezpečnostných údajov

Výrobca: Wopfinger Baustoffindustrie GmbH

Miesto podnikania alebo sídlo: A-2754 Waldegg / Wopfing 156, Rakúsko

Telefón: +43/2633/400-0

Fax: +43/2633/400-266

E-mail: office@wopfinger.baumit.com

Dodávateľ KBU: Baumit, spol. s r.o.

Adresa: Žižkova 9, 811 02 Bratislava, Slovenská republika

Telefón: 02/59 30 33 01, 59 30 33 11

E-mail: secretary@baumit.sk

1.4. Núdzové telefónne číslo

+421 2 5477 4166 (nepretržitá služba)

Národné toxikologické informačné centrum, FNŠP Bratislava, Limbová 5, 833 05 Bratislava, SR

ODDIEL 2: Identifikácia nebezpečnosti

2.1. Klasifikácia látky alebo zmesi

2.1.1. Klasifikácia podľa nariadenia (ES) č. 1272/2008 (CLP)

GHS05, 07; Nebezpečenstvo

Eye Dam. 1, H318

Skin Irrit. 2, H315

Skin Sens. 1, H317

STOT SE 3, H335

2.1.2. Ďalšie informácie:

Pre úplné znenie výstražných upozornení EÚ: pozri ODDIEL 16.

2.2. Prvky označovania

Označovanie podľa nariadenia (ES) č. 1272/2008 [CLP]

Výstražné piktogramy:

Obsahuje: nízko chrómový cement (EC 266-043-4) podľa smernice EU 2003/53/ES.

Výstražné slovo: Nebezpečenstvo

Výstražné upozornenia:

Výstražné upozornenia:

H318 Spôsobuje vážne poškodenie očí.

H315 Dráždi kožu.

H317 Môže vyvolať alergickú kožnú reakciu.

H335 Môže spôsobiť podráždenie dýchacích ciest.

Bezpečnostné upozornenia:

P101 Ak je potrebná lekárska pomoc, majte k dispozícii obal alebo etiketu výrobku.

P102 Uchovávajte mimo dosahu detí.
P103 Pred použitím si prečítajte etiketu.
P280 Noste ochranné rukavice/ochranný odev/ochranné okuliare/ochranu tváre.
P305 + P351 + P338 PO ZASIAHNUTÍ OČÍ: Niekoľko minút ich opatrne vyplachujte vodou. Ak používate kontaktné šošovky a ak je to možné, odstráňte ich. Pokračujte vo vyplachovaní.
P310 Okamžite volajte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM/lekára.
P302 + P352 PRI KONTAKTE S POKOŽKOU: Umyte veľkým množstvom vody/mydla.
P333 + P313 Ak sa prejaví podráždenie pokožky alebo sa vytvoria vyrážky: vyhľadajte lekársku pomoc/starostlivosť.
P261 Zabráňte vdychovaniu prachu.
P304 + P340 PO VDÝCHNUTÍ: Presuňte osobu na čerstvý vzduch a umožnite jej pohodlne dýchať.
P312 Pri zdravotných problémoch volajte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM/lekára.
P501 Zneškodnite obsah/obal v súlade s vnútroštátnymi predpismi.

Na požiadanie možno poskytnúť kartu bezpečnostných údajov.

2.3. Iná nebezpečnosť

Pri styku čerstvého betónu s kožou môže dôjsť k podráždeniu, vzniku dermatitídy či poleptania. Môže dôjsť k poškodeniu výrobkov z hliníka a ďalších neušľachtilých kovov.

ODDIEL 3: Zloženie/informácie o zložkách

3.1. Látky

Neuplatňuje sa.

3.2. Zmesi

Názov zložky	portlandský cement		
Koncentrácia [%]	40 %		
CAS	65997-15-1		
EC	266-043-4		
Registračné č.	nepodlieha		
Symbol			
Klasifikácia, H výroky	Eye Dam. 1, H318 Skin Irrit. 2, H315 Skin Sens. 1, H317 STOT SE 3, H335		
Špecifické koncentračné limity, M faktory	-		
Výstražné slovo	Nebezpečenstvo		
Najvyššie prípustné expozičné limity (NPEL)	áno		
PBT/vPvB	nie		

Doplňujúce informácie: Pre úplné znenie výstražných upozornení pozri ODDIEL 16.

Hodnoty expozičných limitov, pokiaľ sú stanovené, sú uvedené v kapitole 8.1.

ODDIEL 4: Opatrenia prvej pomoci

4.1. Opis opatrení prvej pomoci

Všeobecné poznámky:

Poskytovatelia prvej pomoci nepotrebujú žiadne osobné ochranné pomôcky. Pracovníci prvej pomoci by sa mali vyvarovať kontaktu so zmesami obsahujúcimi cement.

Po vdýchnutí:

Dopravte postihnutého na čerstvý vzduch. Prach (cement) z hrdla (krku) a nosných dutín by mal odísť spontánne. Lekára vyhľadajte, pokiaľ pretrváva alebo sa neskôr objaví podráždenie alebo ak pretrváva nevoľnosť, kašeľ alebo iné symptómy.

Po kontakte s pokožkou:

V prípade suchého cementu ho odstráňte a hodne oplachujte vodou. V prípade mokrého/vlhkého cementu pokožku omývajte veľkým množstvom vody. Odstráňte kontaminovaný odev, obuv, hodinky atď. a pred ich ďalším použitím ich dôkladne očistite. V prípade akéhokoľvek podráždenia alebo popálenia vyhľadajte lekársku pomoc.

Po kontakte s očami:

Nešúchajte si oči, aby ste si mechanickým namáhaním nepoškodili rohovku. Odstráňte kontaktné šošovky, ak ich používate. Nakloňte hlavu na stranu postihnutého oka, roztvorte zoširoka očné viečka

a ihneď dôkladne preplachujte oko (oči) veľkým množstvom vody najmenej po dobu 20 minút, aby ste odstránili akékoľvek častice. Zabráňte zaneseniu častíc do nepostihnutého oka. Ak je to možné, používajte izotonickú vodu (0,9% NaCl). Navštívte špecialistu na choroby z povolania alebo špecializovaného očného lekára.

Po požití:

Nevyvolávajte zvracanie. Ak je osoba pri vedomí, vymyte jej ústa vodou a podajte veľké množstvo vody k vypitiu. Okamžite vyhľadajte lekársku pomoc alebo kontaktujte Toxikologické informačné stredisko.

4.2. Najdôležitejšie príznaky a účinky, akútne aj oneskorené

Oči: kontakt očí s cementom (suchým i mokrým) môže spôsobiť vážne a potenciálne nevratné poranenie.

Pokožka: Cement môže mať po ďalšom kontakte dráždivé účinky na vlhkú pokožku (v dôsledku potenia alebo namočenia) alebo môže po opakovanom kontakte spôsobovať kontaktnú dermatitídu. Ďalší kontakt pokožky s mokrým cementom alebo betónom môže spôsobiť vážne popáleniny (poleptanie), pretože sa rozvíja s počiatočnou absenciou bolesti (napr. kľáčanie vo vlhkom betóne a to i cez odev).

Vdýchnutie: Dlhodobé, alebo opakované vdychovanie cementu na všeobecné použitie zvyšuje nebezpečenstvo rozvinutia pľúcnych chorôb.

4.3. Údaj o akejkoľvek potrebe okamžitej lekárskej starostlivosti a osobitného ošetrovania

Pri návšteve lekára zoberte so sebou túto kartu bezpečnostných údajov.

ODDIEL 5: Protipožiarne opatrenia

5.1. Hasiace prostriedky

Vhodné hasiace prostriedky: Produkt nie je horľavý. Hasiaci prostriedok prispôsobte horiacim látkam v okolí.

Nevhodné hasiace prostriedky: Nie sú známe.

5.2. Osobitné ohrozenia vyplývajúce z látky alebo zo zmesi

Betónové zmesi nie sú horľavé/zápalné, nevýbušné a neumožňujú ani nepodporujú horenie iných materiálov.

5.3. Rady pre požiarnikov

Cementové zmesi nevyvolávajú žiadne nebezpečenstvo súvisiace s požiarom. Hasiči nepotrebujú mať žiadne špeciálne ochranné vybavenie.

ODDIEL 6: Opatrenia pri náhodnom uvoľnení

6.1. Osobné bezpečnostné opatrenia, ochranné vybavenie a núdzové postupy

Zabráňte šíreniu prachu, kontaktu s pokožkou a očami. Používajte ochranné pomôcky podľa oddielu 8.

6.2. Bezpečnostné opatrenia pre životné prostredie

Zamedzte úniku betónových zmesí do kanalizácie, pôdy, povrchovej a podzemnej vody.

6.3. Metódy a materiál na zabránenie šíreniu a vyčistenie

Rozsypaný materiál v suchom stave zhromaždíte a použijete, ak nie je znečistený alebo znehodnotený. Predchádzajte vdychovaniu cementu i kontaktu s pokožkou.

6.4. Odkaz na iné oddiely

Osobné ochranné prostriedky pozri oddiel 8. Pokyny pre zaobchádzanie s odpadom pozri oddiel 13.

ODDIEL 7: Zaobchádzanie a skladovanie

7.1. Bezpečnostné opatrenia na bezpečné zaobchádzanie

Zabráňte prášeniu. V prašnom prostredí noste proti prachovú masku, príp. respirátor a ochranné okuliare. K zabráneniu kontaktu s pokožkou noste ochranné rukavice.

7.2. Podmienky na bezpečné skladovanie vrátane akejkoľvek nekompatibility

Skladujte v suchom prostredí, chráňte pred vlhkosťou. Kvôli nezlučiteľnosti materiálov nepoužívajte hliníkové obaly. Skladovanie – v uzavretom sile, bez prístupu vzdušnej vlhkosti 3 mesiace.

7.3. Špecifické konečné použitie, resp. použitia

Uvedené v bode 1.2.

ODDIEL 8: Kontroly expozície/osobná ochrana

8.1. Kontrolné parametre

8.1.1. Expozičné limity pre pracovné prostredie

Kontrolné parametre zložiek produktu sú stanovené v Nariadení vlády Slovenskej republiky č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení NV SR č. 300/2007 Z.z., NV SR č. 471/2011 Z.z. a NV SR č. 82/2015 Z.z.

Pevné aerosóly s prevažne nešpecifickým účinkom

Faktor	NPEL _c (mg.m ⁻³)
cement	10

NPEL pre pevné aerosóly (prach) sa stanovuje ako celozmenová priemerná hodnota expozície celkovej (inhalovateľnej) koncentrácie pevného aerosólu (NPEL_c).

8.1.2. Biologické medzné hodnoty

Zmes neobsahuje látky, pre ktoré sú stanovené ukazovatele biologických expozičných testov podľa Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 355/2006 Z.z. v znení NV SR č. 300/2007 Z.z., NV SR č. 471/2011 Z.z. a NV SR č. 82/2015 Z.z.

8.1.3. Hodnoty DNEL a PNEC

Pre cement, EC 266-043-4:

DNEL inhalačný (8h): 3 mg/m³

DNEL dermálny: neaplikuje sa

DNEL orálny: nie je relevantný

PNEC vodné prostredie: neaplikuje sa

PNEC sediment: neaplikuje sa

PNEC pôdne prostredie: neaplikuje sa

8.2. Kontroly expozície

8.2.1. Primerané technické a hygienické zabezpečenie

Zabezpečte dobré vetranie. Dodržujte bežné hygienické opatrenia pre prácu s chemikáliami. Udržujte koncentráciu látok pod limitnú hodnotu NPEL_c. Pri prekročení týchto hodnôt použite vhodnú ochranu dýchacích orgánov.

Pri práci zabráňte kľáčaniu v čerstvej malte alebo betóne, ak je to možné. Pokiaľ sa nedá vyhnúť kľáčaniu, používajte vhodné vodotesné osobné ochranné prostriedky. Pri práci s betónovými zmesami nejedzte, nepite ani nefajčite, čím zabránite kontaktu s pokožkou a ústami. Pred zahájením práce s cementovými zmesami použite ochranný krém a používajte ho opakovane v pravidelných intervaloch.

Ihneď po práci s materiálmi obsahujúcimi cement je potrebné, aby sa pracovníci umyli alebo osprchovali alebo použili prípravky na zvlhčenie pokožky.

Odložte kontaminovaný odev, obuv, hodinky atď. a pred opakovaným použitím ich dôkladne očistite.

8.2.2. Individuálne ochranné opatrenia, ako napríklad osobné ochranné prostriedky

a) Ochrana očí/tváre

Kvôli zabráneniu kontaktu s očami noste pri manipulácii so suchými alebo mokkými cementovými zmesami ochranné okuliare zodpovedajúce STN EN 166 „Osobné prostriedky na ochranu očí. Základné ustanovenia.“

b) Ochrana kože

Ochrana rúk

Kvôli ochrane pokožky noste ochranné rukavice zodpovedajúce STN EN 374 „Ochranné rukavice proti chemikáliám a mikroorganizmom.“ Pri opakovanom kontakte použite ochranné krémy podľa odporúčania výrobcu.

Iná ochrana

Vysoká obuv, odev s uzavretými rukávami. Obzvlášť je potrebné zaistiť, aby sa mokrá cementová zmes nedostala do obuvi. V prípadoch, kedy sa nedá zabrániť kontaktu, napr. pri pokladaní/aplikácii betónovej zmesi alebo poterov, používajte vode odolné nohavice a ochranu kolien.

c) Ochrana dýchacích ciest

Ak je osoba potenciálne vystavená hladinám prachu vyšším ako sú expozičné limity, používajte ochranu dýchacích ciest. Tá by mala byť prispôbená hladine prachu a vyhovovať príslušnej norme, napr. STN EN 149+A1, STN EN 140, STN EN 14387+A1, STN EN 1827+A.

d) Tepelná nebezpečnosť

Nie je relevantné.

8.2.3. Kontroly environmentálnej expozície

pH odpadových vôd a povrchovej vody by nemalo presiahnuť hodnotu 9. V opačnom prípade by to mohlo viesť k dopadu na mestské čistiarne odpadových vôd.

ODDIEL 9: Fyzikálne a chemické vlastnosti

9.1. Informácie o základných fyzikálnych a chemických vlastnostiach

Vzhľad	pevné
Farba	šedá

Zápach	bez zápachu
Prahová hodnota zápachu	neuvádza sa
pH	alkalické po zmiešaní s vodou
Teplota topenia/tuhnutia [°C]	neuvádza sa
Počiatočná teplota varu a destilačný rozsah [°C]	neuvádza sa
Teplota vzplanutia[°C]	neuvádza sa
Rýchlosť odparovania	neuvádza sa
Horľavosť (tuhá látka, plyn)	nehorľavý
Dolná hranica výbušnosti	neuvádza sa
Horná hranica výbušnosti	neuvádza sa
Tlak pár	neuvádza sa
Hustota pár	neuvádza sa
Relatívna hustota	neuvádza sa
Rozpustnosť vo vode [g.l ⁻¹]	nízka
Rozdeľovací koeficient n-oktanol/voda	neuvádza sa
Teplota samovznietenia [°C]	neuvádza sa
Teplota rozkladu [°C]	neuvádza sa
Viskozita	neuvádza sa
Výbušné vlastnosti	neuvádza sa
Oxidačné vlastnosti	neuvádza sa

9.2. Iné informácie

-	-
---	---

ODDIEL 10: Stabilita a reaktivita

10.1. Reaktivita

Po zmiešaní s vodou cement tvrdne na stabilnú hmotu, ktorá nie je v normálnom prostredí reaktívna.

10.2. Chemická stabilita

Suché cementové zmesi sú stabilné, pokiaľ sú správne skladované a sú zlučiteľné/kompatibilné s väčšinou ostatných stavebných materiálov. Je potrebné uchovávať ich v suchu.

10.3. Možnosť nebezpečných reakcií

Nie sú známe.

10.4. Podmienky, ktorým sa treba vyhnúť

Produkt nesmie zvlhnúť. Vlhké podmienky pri skladovaní môžu spôsobiť hrdkovatenie a stratu kvality produktu.

10.5. Nekompatibilné materiály

Kyseliny, amónne soli, hliník alebo iné neušľachtilé kovy.

10.6. Nebezpečné produkty rozkladu

Nie sú známe.

ODDIEL 11: Toxikologické informácie

11.1. Informácie o toxikologických účinkoch

Akútna toxicita orálna:

Na základe dostupných dát nie sú kritériá klasifikácie splnené.

Akútna toxicita dermálna:

Na základe dostupných dát nie sú kritériá klasifikácie splnené.

Akútna toxicita inhalačná:

Na základe dostupných dát nie sú kritériá klasifikácie splnené.

Poleptanie kože/podráždenie kože:

Pri kontakte cementu s mokrou pokožkou spôsobí zdurenie, praskanie pokožky.

Vážne poškodenie očí/podráždenie očí:

Priamy kontakt s cementom môže spôsobiť poškodenie rohovky mechanickou záťažou, okamžité alebo oneskorené podráždenie alebo zápal.

Kožná senzibilizácia:

Môže spôsobiť senzibilizáciu pri kontakte s pokožkou.

Mutagenita zárodočných buniek:

Na základe dostupných dát nie sú kritériá klasifikácie splnené.

Karcinogenita

Na základe dostupných dát nie sú kritériá klasifikácie splnené.

Reprodukčná toxicita:

Na základe dostupných dát nie sú kritériá klasifikácie splnené.

Toxicita pre špecifický cieľový orgán (STOT) – jednorazová expozícia:

Prach portlandského cementu môže dráždiť hrdlo a dýchacie cesty. Po vystavení osoby pôsobeniu koncentrácie vyššej ako expozičné limity na pracovisku môže sa prejavovať kašľanie, kýchanie a dýchavičnosť/dušnosť.

Toxicita pre špecifický cieľový orgán (STOT) – opakovaná expozícia:

Na základe dostupných údajov nie sú kritériá klasifikácie splnené.

Aspiračná nebezpečnosť:

Na základe dostupných údajov nie sú kritériá klasifikácie splnené.

ODDIEL 12: Ekologické informácie

12.1. Toxicita

Produkt nie je nebezpečný pre životné prostredie. Ekotoxikologické testy portlandského cementu na *Daphnia magna* a *Selenastrum coli* ukázali len nízke toxické pôsobenie. Preto LC₅₀ a EC₅₀ hodnoty nebolo možné určiť. Neexistuje žiadny náznak o toxicite v sedimente. Prítomnosť veľkého množstva cementu vo vode však môže spôsobiť zvýšenie pH a preto môže byť za určitých okolností toxický pre život vo vode (vodné prostredie, vodné organizmy).

12.2. Perzistencia a degradovateľnosť

U produktu nerelevantné, zložky produktu sú anorganické látky.

12.3. Bioakumulačný potenciál

U produktu nerelevantné, zložky produktu sú anorganické látky.

12.4. Mobilita v pôde

U produktu nerelevantné, zložky produktu sú anorganické látky.

12.5. Výsledky posúdenia PBT a vPvB

U produktu nerelevantné, zložky produktu sú anorganické látky.

12.6. Iné nepriaznivé účinky

Produkt nie je klasifikovaný ako nebezpečný pre životné prostredie.

ODDIEL 13: Opatrenia pri zneškodňovaní

13.1. Metódy spracovania odpadu

Produkt:

Odpad likvidujte v súlade so zákonom č. 79/2015 Z.z. o odpadoch. Neodstraňujte do kanalizácie, ani do povrchových vôd. Nelikvidujte s komunálnym odpadom.

Číslo skupiny, podskupiny a druhu odpadu (podľa Katalógu odpadov):

10 ODPADY Z TEPELNÝCH PROCESOV

10 13 ODPADY Z VÝROBY CEMENTU, PÁLENÉHO VÁPNA A SADRY A VÝROBKY Z NICH

10 13 14 odpadový betón a betónový kal, kategória odpadu „O“;

17 STAVEBNÉ ODPADY A ODPADY Z DEMOLÁCIÍ (VRÁTANE VÝKOPOVEJ ZEMINY Z KONTAMINOVANÝCH MIEST)

17 01 BETÓN, TEHLY, DLAŽDICE, OBKLADAČKY A KERAMIKA

17 01 01 betón, kategória odpadu "O".

Ak sa tento produkt a jeho obal stanú odpadom, musí konečný užívateľ prideliť zodpovedajúci kód odpadu podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov. Odpadové kódy sú odporúčania založené na plánovanom použití tohto produktu. Na základe špecifických podmienok používateľa pre používanie a likvidáciu môžu byť pridelené ďalšie odpadové kódy, podľa určitých okolností.

ODDIEL 14: Informácie o doprave

Produkt nepredstavuje nebezpečenstvo z hľadiska dopravných predpisov.

14.1. Číslo OSN: -

14.2. Správne expedičné označenie OSN: -

14.3. Trieda, resp. triedy nebezpečnosti pre dopravu: -

14.4. Obalová skupina: -

14.5. Nebezpečnosť pre životné prostredie: -

14.6. Osobitné bezpečnostné opatrenia pre užívateľa: -

14.7. Doprava hromadného nákladu podľa prílohy II k dohovoru MARPOL a Kódexu IBC: -

ODDIEL 15: Regulačné informácie

15.1. Nariadenia/právne predpisy špecifické pre látku alebo zmes v oblasti bezpečnosti, zdravia a životného prostredia

- NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení niektorých smerníc
- NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2015/830 z 28. mája 2015, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH)
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006.
- NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 790/2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie EP a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí
- NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 286/2011, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie EP a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí
- NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 618/2012, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie EP a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí
- NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 487/2013, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie EP a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí
- NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 758/2013, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie EP a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí
- Zákon č. 67/2010 Z.z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon)
- Výnos MH SR č. 3/2010 na vykonanie zákona č. 67/2010 Z.z. o uvedení chemických látok a zmesí na trh
- Nariadenie vlády SR č. 355/2006 o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MŽP SR 127/2011, ktorou sa ustanovuje zoznam regulovaných výrobkov, označovanie ich obalov a požiadavky na obmedzovanie emisií prchavých organických zlúčenín pri používaní organických rozpúšťadiel v regulovaných výrobkoch
- Zákon NR SR č. 355/2007 Z.z., o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Nariadenie vlády SR č. 46 z 28. januára 2009, ktorým sa ustanovujú požiadavky na aerosólové rozprašovače
- Zákon č. 79/2015.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 365/2015 Z.z. z 11. júna 2001, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov
- Vyhláška MV SR č. 96/2004 Z.z., ktorou sa ustanovujú zásady protipožiarnej bezpečnosti pri manipulácii a skladovaní horľavých kvapalín, ťažkých vykurovacích olejov a rastlinných a živočíšnych tukov a olejov

Obmedzenia podľa Nariadenia 552/2009 (príloha XVII Nariadenia EP a Rady č. 1907/2006 REACH): Cement a zmesi obsahujúce cement sa nesmú uviesť na trh ani použiť, ak po zmáčaní obsahujú viac ako 2 mg/kg (0,0002 %) rozpustného šesťmocného chrómu z hmotnosti celkovej sušiny cementu.

Látky zahrnuté v Zozname kandidátskych látok (SVHC) podľa Nariadenia EP a Rady č. 1907/2006 REACH: žiadne.

15.2. Hodnotenie chemickej bezpečnosti

Nebolo vykonané žiadne hodnotenie chemickej bezpečnosti.

ODDIEL 16: Iné informácie

16.1. Znenie H-výrokov a skratiek použitých v oddieloch 2 a 3:

H315 Dráždi kožu.

H317 Môže vyvolať alergickú kožnú reakciu.

H318 Spôsobuje vážne poškodenie očí.

H335 Môže spôsobiť podráždenie dýchacích ciest.

Eye Dam. 1 – Vážne poškodenie očí, kategória 1

Skin Irrit. 2 – Dráždivosť kože, kategória 2

Skin Sens. 1 – Kožná senzibilázia, kategória 1

STOT SE 3 – Toxicita pre špecifický cieľový orgán – jednorazová expozícia, kategória 3

16.2. Odporúčania na odbornú prípravu

Zoznámte pracovníkov s doporučeným spôsobom použitia, povinnými ochrannými prostriedkami, prvá pomoc a zakázanými manipuláciami s produktom.

16.3. Odporúčané obmedzenia z hľadiska používania

Produkt by sa nemal používať pre žiadny iný účel, než je uvedený v bode 1.2. Výrobca nepreberá zodpovednosť pri nesprávnom použití produktu vzhľadom na vyššie uvedené bezpečnostné opatrenia.

16.4. Ďalšie informácie

Ďalšie informácie poskytnite: pozri kap. 1.3.

16.5. Zdroje kľúčových údajov

Informácie tu uvedené vychádzajú z našich najlepších znalostí a súčasnej legislatívy, predovšetkým zákona č. 67/2010 Z.z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh (chemický zákon), vrátane vykonávacích predpisov, Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (REACH), Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008, Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 471/2011.

16.6. Zmeny pri revízii karty bezpečnostných údajov

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

podľa Prílohy II Nariadenia EP a Rady 1907/2006/EC a Nariadenia Komisie (EÚ) 2015/830

Dátum vydania: 29.12.2016

Dátum revízie č.1: -

Názov produktu: **Baumit TiwoFill HF**

ODDIEL 1: Identifikácia látky/zmesi a spoločnosti/podniku

1.1. Identifikátor produktu

Chemický názov/Synonymá: -

Obchodný názov: **Baumit TiwoFill HF**

Registračné číslo: nepridelené, nejedná sa o látku

1.2. Relevantné identifikované použitia látky alebo zmesi a použitia, ktoré sa neodporúčajú

Identifikované použitia: Cementové spojivo na vyplňanie dutých priestorov (napr. bunkrov, pivníc, kanálov, nepoužívaných štôlní).

Neodporúčané použitia: Produkt sa nesmie používať inými spôsobmi, než ktoré sú uvedené v oddiele 1.

1.3. Údaje o dodávateľovi karty bezpečnostných údajov

Výrobca:	Baumit Kft.	Baumit Kft.
Miesto podnikania alebo sídlo:	Baumit út. 1, H-2510 Dorog	Ipari park, Gyár út. 12, H-3571 Alsózsolca
Telefón:	+36/33/512-910	+36/46/520-010
Fax:	+36/33/442-496	+36/46/520-058
E-mail:	baumit@baumit.hu	baumit@baumit.hu
Dodávateľ KBU:	Baumit, spol. s r.o.	
Adresa:	Žižkova 9, 811 02 Bratislava, Slovenská republika	
Telefón:	02/59 30 33 01, 59 30 33 11	
E-mail:	secretary@baumit.sk	

1.4. Núdzové telefónne číslo

+421 2 5477 4166 (nepretržitá služba)

Národné toxikologické informačné centrum, FNŠP Bratislava, Limbová 5, 833 05 Bratislava, SR

ODDIEL 2: Identifikácia nebezpečnosti

2.1. Klasifikácia látky alebo zmesi

2.1.1. Klasifikácia podľa nariadenia (ES) č. 1272/2008 (CLP)

GHS05, 07; Nebezpečenstvo

Eye Dam. 1, H318

Skin Irrit. 2, H315

Skin Sens. 1, H317

STOT SE 3, H335

2.1.2. Ďalšie informácie:

Pre úplné znenie výstražných upozornení EÚ: pozri ODDIEL 16.

2.2. Prvky označovania

Označovanie podľa nariadenia (ES) č. 1272/2008 [CLP]

Výstražné piktogramy:

Obsahuje: nízko chrómový cement (EC 266-043-4) podľa smernice EU 2003/53/ES.

Výstražné slovo: Nebezpečenstvo

Výstražné upozornenia:

Výstražné upozornenia:

H318 Spôsobuje vážne poškodenie očí.

H315 Dráždi kožu.

H317 Môže vyvolať alergickú kožnú reakciu.

H335 Môže spôsobiť podráždenie dýchacích ciest.

Bezpečnostné upozornenia:

P101 Ak je potrebná lekárska pomoc, majte k dispozícii obal alebo etiketu výrobku.

P102 Uchovávajte mimo dosahu detí.
P103 Pred použitím si prečítajte etiketu.
P280 Noste ochranné rukavice/ochranný odev/ochranné okuliare/ochranu tváre.
P305 + P351 + P338 PO ZASIAHNUTÍ OČÍ: Niekoľko minút ich opatrne vyplachujte vodou. Ak používate kontaktné šošovky a ak je to možné, odstráňte ich. Pokračujte vo vyplachovaní.
P310 Okamžite volajte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM/lekára.
P302 + P352 PRI KONTAKTE S POKOŽKOU: Umyte veľkým množstvom vody/mydla.
P333 + P313 Ak sa prejaví podráždenie pokožky alebo sa vytvoria vyrážky: vyhľadajte lekársku pomoc/starostlivosť.
P261 Zabráňte vdychovaniu prachu.
P304 + P340 PO VDÝCHNUTÍ: Presuňte osobu na čerstvý vzduch a umožnite jej pohodlne dýchať.
P312 Pri zdravotných problémoch volajte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM/lekára.
P501 Zneškodnite obsah/obal v súlade s vnútroštátnymi predpismi.

Na požiadanie možno poskytnúť kartu bezpečnostných údajov.

2.3. Iná nebezpečnosť

Pri styku čerstvého betónu s kožou môže dôjsť k podráždeniu, vzniku dermatitídy či poleptania. Môže dôjsť k poškodeniu výrobkov z hliníka a ďalších neušľachtilých kovov.

ODDIEL 3: Zloženie/informácie o zložkách

3.1. Látky

Neuplatňuje sa.

3.2. Zmesi

Názov zložky	portlandský cement		
Koncentrácia [%]	40 %		
CAS	65997-15-1		
EC	266-043-4		
Registračné č.	nepodlieha		
Symbol			
Klasifikácia, H výroky	Eye Dam. 1, H318 Skin Irrit. 2, H315 Skin Sens. 1, H317 STOT SE 3, H335		
Špecifické koncentračné limity, M faktory	-		
Výstražné slovo	Nebezpečenstvo		
Najvyššie prípustné expozičné limity (NPEL)	áno		
PBT/vPvB	nie		

Doplňujúce informácie: Pre úplné znenie výstražných upozornení pozri ODDIEL 16.

Hodnoty expozičných limitov, pokiaľ sú stanovené, sú uvedené v kapitole 8.1.

ODDIEL 4: Opatrenia prvej pomoci

4.1. Opis opatrení prvej pomoci

Všeobecné poznámky:

Poskytovatelia prvej pomoci nepotrebujú žiadne osobné ochranné pomôcky. Pracovníci prvej pomoci by sa mali vyvarovať kontaktu so zmesami obsahujúcimi cement.

Po vdýchnutí:

Dopravte postihnutého na čerstvý vzduch. Prach (cement) z hrdla (krku) a nosných dutín by mal odísť spontánne. Lekára vyhľadajte, pokiaľ pretrváva alebo sa neskôr objaví podráždenie alebo ak pretrváva nevoľnosť, kašeľ alebo iné symptómy.

Po kontakte s pokožkou:

V prípade suchého cementu ho odstráňte a hodne oplachujte vodou. V prípade mokrého/vlhkého cementu pokožku omývajte veľkým množstvom vody. Odstráňte kontaminovaný odev, obuv, hodinky atď. a pred ich ďalším použitím ich dôkladne očistite. V prípade akéhokoľvek podráždenia alebo popálenia vyhľadajte lekársku pomoc.

Po kontakte s očami:

Nešúchajte si oči, aby ste si mechanickým namáhaním nepoškodili rohovku. Odstráňte kontaktné šošovky, ak ich používate. Nakloňte hlavu na stranu postihnutého oka, roztvorte zoširoka očné viečka

a ihneď dôkladne preplachujte oko (oči) veľkým množstvom vody najmenej po dobu 20 minút, aby ste odstránili akékoľvek častice. Zabráňte zaneseniu častíc do nepostihnúťého oka. Ak je to možné, používajte izotonickú vodu (0,9% NaCl). Navštívte špecialistu na choroby z povolania alebo špecializovaného očného lekára.

Po požití:

Nevyvolávajte zvracanie. Ak je osoba pri vedomí, vymyte jej ústa vodou a podajte veľké množstvo vody k vypitiu. Okamžite vyhľadajte lekársku pomoc alebo kontaktujte Toxikologické informačné stredisko.

4.2. Najdôležitejšie príznaky a účinky, akútne aj oneskorené

Oči: kontakt očí s cementom (suchým i mokrým) môže spôsobiť vážne a potenciálne nevratné poranenie.

Pokožka: Cement môže mať po ďalšom kontakte dráždivé účinky na vlhkú pokožku (v dôsledku potenia alebo namočenia) alebo môže po opakovanom kontakte spôsobovať kontaktnú dermatitídu. Ďalší kontakt pokožky s mokrým cementom alebo betónom môže spôsobiť vážne popáleniny (poleptanie), pretože sa rozvíja s počiatočnou absenciou bolesti (napr. kľáčanie vo vlhkom betóne a to i cez odev).

Vdýchnutie: Dlhodobé, alebo opakované vdychovanie cementu na všeobecné použitie zvyšuje nebezpečenstvo rozvinutia pľúcnych chorôb.

4.3. Údaj o akejkol'vek potrebe okamžitej lekárskej starostlivosti a osobitného ošetrovania

Pri návšteve lekára zoberte so sebou túto kartu bezpečnostných údajov.

ODDIEL 5: Protipožiarne opatrenia

5.1. Hasiace prostriedky

Vhodné hasiace prostriedky: Produkt nie je horľavý. Hasiaci prostriedok prispôsobte horiacim látkam v okolí.

Nevhodné hasiace prostriedky: Nie sú známe.

5.2. Osobitné ohrozenia vyplývajúce z látky alebo zo zmesi

Betónové zmesi nie sú horľavé/zápalné, nevýbušné a neumožňujú ani nepodporujú horenie iných materiálov.

5.3. Rady pre požiarnikov

Cementové zmesi nevyvolávajú žiadne nebezpečenstvo súvisiace s požiarom. Hasiči nepotrebujú mať žiadne špeciálne ochranné vybavenie.

ODDIEL 6: Opatrenia pri náhodnom uvoľnení

6.1. Osobné bezpečnostné opatrenia, ochranné vybavenie a núdzové postupy

Zabráňte šíreniu prachu, kontaktu s pokožkou a očami. Používajte ochranné pomôcky podľa oddielu 8.

6.2. Bezpečnostné opatrenia pre životné prostredie

Zamedzte úniku betónových zmesí do kanalizácie, pôdy, povrchovej a podzemnej vody.

6.3. Metódy a materiál na zabránenie šíreniu a vyčistenie

Rozsypaný materiál v suchom stave zhromaždíte a použijete, ak nie je znečistený alebo znehodnotený. Predchádzajte vdychovaniu cementu i kontaktu s pokožkou.

6.4. Odkaz na iné oddiely

Osobné ochranné prostriedky pozri oddiel 8. Pokyny pre zaobchádzanie s odpadom pozri oddiel 13.

ODDIEL 7: Zaobchádzanie a skladovanie

7.1. Bezpečnostné opatrenia na bezpečné zaobchádzanie

Zabráňte prášeniu. V prašnom prostredí noste proti prachovú masku, príp. respirátor a ochranné okuliare. K zabráneniu kontaktu s pokožkou noste ochranné rukavice.

7.2. Podmienky na bezpečné skladovanie vrátane akejkol'vek nekompatibility

Skladujte v suchom prostredí, chráňte pred vlhkosťou. Kvôli nezlúčiteľnosti materiálov nepoužívajte hliníkové obaly. Skladovanie – v uzavretom sile, bez prístupu vzdušnej vlhkosti 3 mesiace.

7.3. Špecifické konečné použitie, resp. použitia

Uvedené v bode 1.2.

ODDIEL 8: Kontroly expozície/osobná ochrana

8.1. Kontrolné parametre

8.1.1. Expozičné limity pre pracovné prostredie

Kontrolné parametre zložiek produktu sú stanovené v Nariadení vlády Slovenskej republiky č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení NV SR č. 300/2007 Z.z., NV SR č. 471/2011 Z.z. a NV SR č. 82/2015 Z.z.

Pevné aerosóly s prevažne nešpecifickým účinkom

Faktor	NPEL _c (mg.m ⁻³)
cement	10

NPEL pre pevné aerosóly (prach) sa stanovuje ako celozmenová priemerná hodnota expozície celkovej (inhalovateľnej) koncentrácie pevného aerosólu (NPEL_c).

8.1.2. Biologické medzné hodnoty

Zmes neobsahuje látky, pre ktoré sú stanovené ukazovatele biologických expozičných testov podľa Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 355/2006 Z.z. v znení NV SR č. 300/2007 Z.z., NV SR č. 471/2011 Z.z. a NV SR č. 82/2015 Z.z.

8.1.3. Hodnoty DNEL a PNEC

Pre cement, EC 266-043-4:

DNEL inhalačný (8h): 3 mg/m³

DNEL dermálny: neaplikuje sa

DNEL orálny: nie je relevantný

PNEC vodné prostredie: neaplikuje sa

PNEC sediment: neaplikuje sa

PNEC pôdne prostredie: neaplikuje sa

8.2. Kontroly expozície

8.2.1. Primerané technické a hygienické zabezpečenie

Zabezpečte dobré vetranie. Dodržujte bežné hygienické opatrenia pre prácu s chemikáliami. Udržujte koncentráciu látok pod limitnú hodnotu NPEL_c. Pri prekročení týchto hodnôt použite vhodnú ochranu dýchacích orgánov.

Pri práci zabráňte kľáčaniu v čerstvej malte alebo betóne, ak je to možné. Pokiaľ sa nedá vyhnúť kľáčaniu, používajte vhodné vodotesné osobné ochranné prostriedky. Pri práci s betónovými zmesami nejedzte, nepite ani nefajčite, čím zabránite kontaktu s pokožkou a ústami. Pred zahájením práce s cementovými zmesami použite ochranný krém a používajte ho opakovane v pravidelných intervaloch.

Ihneď po práci s materiálmi obsahujúcimi cement je potrebné, aby sa pracovníci umyli alebo osprchovali alebo použili prípravky na zvlhčenie pokožky.

Odložte kontaminovaný odev, obuv, hodinky atď. a pred opakovaným použitím ich dôkladne očistite.

8.2.2. Individuálne ochranné opatrenia, ako napríklad osobné ochranné prostriedky

a) Ochrana očí/tváre

Kvôli zabráneniu kontaktu s očami noste pri manipulácii so suchými alebo mokkými cementovými zmesami ochranné okuliare zodpovedajúce STN EN 166 „Osobné prostriedky na ochranu očí. Základné ustanovenia.“

b) Ochrana kože

Ochrana rúk

Kvôli ochrane pokožky noste ochranné rukavice zodpovedajúce STN EN 374 „Ochranné rukavice proti chemikáliám a mikroorganizmom.“ Pri opakovanom kontakte použite ochranné krémy podľa odporúčania výrobcu.

Iná ochrana

Vysoká obuv, odev s uzavretými rukávami. Obzvlášť je potrebné zaistiť, aby sa mokrá cementová zmes nedostala do obuvi. V prípadoch, kedy sa nedá zabrániť kontaktu, napr. pri pokladaní/aplikácii betónovej zmesi alebo poterov, používajte vode odolné nohavice a ochranu kolien.

c) Ochrana dýchacích ciest

Ak je osoba potenciálne vystavená hladinám prachu vyšším ako sú expozičné limity, používajte ochranu dýchacích ciest. Tá by mala byť prispôsobená hladine prachu a vyhovovať príslušnej norme, napr. STN EN 149+A1, STN EN 140, STN EN 14387+A1, STN EN 1827+A.

d) Tepelná nebezpečnosť

Nie je relevantné.

8.2.3. Kontroly environmentálnej expozície

pH odpadových vôd a povrchovej vody by nemalo presiahnuť hodnotu 9. V opačnom prípade by to mohlo viesť k dopadu na mestské čistiarne odpadových vôd.

ODDIEL 9: Fyzikálne a chemické vlastnosti

9.1. Informácie o základných fyzikálnych a chemických vlastnostiach

Vzhľad	pevné
Farba	šedá

Zápach	bez zápachu
Prahová hodnota zápachu	neuvádza sa
pH	alkalické po zmiešaní s vodou
Teplota topenia/tuhnutia [°C]	neuvádza sa
Počiatočná teplota varu a destilačný rozsah [°C]	neuvádza sa
Teplota vzplanutia[°C]	neuvádza sa
Rýchlosť odparovania	neuvádza sa
Horľavosť (tuhá látka, plyn)	nehorľavý
Dolná hranica výbušnosti	neuvádza sa
Horná hranica výbušnosti	neuvádza sa
Tlak pár	neuvádza sa
Hustota pár	neuvádza sa
Relatívna hustota	neuvádza sa
Rozpustnosť vo vode [g.l ⁻¹]	nízka
Rozdeľovací koeficient n-oktanol/voda	neuvádza sa
Teplota samovznietenia [°C]	neuvádza sa
Teplota rozkladu [°C]	neuvádza sa
Viskozita	neuvádza sa
Výbušné vlastnosti	neuvádza sa
Oxidačné vlastnosti	neuvádza sa

9.2. Iné informácie

-	-
---	---

ODDIEL 10: Stabilita a reaktivita

10.1. Reaktivita

Po zmiešaní s vodou cement tvrdne na stabilnú hmotu, ktorá nie je v normálnom prostredí reaktívna.

10.2. Chemická stabilita

Suché cementové zmesi sú stabilné, pokiaľ sú správne skladované a sú zlučiteľné/kompatibilné s väčšinou ostatných stavebných materiálov. Je potrebné uchovávať ich v suchu.

10.3. Možnosť nebezpečných reakcií

Nie sú známe.

10.4. Podmienky, ktorým sa treba vyhnúť

Produkt nesmie zvlhnúť. Vlhké podmienky pri skladovaní môžu spôsobiť hrdkovatenie a stratu kvality produktu.

10.5. Nekompatibilné materiály

Kyseliny, amónne soli, hliník alebo iné neušľachtilé kovy.

10.6. Nebezpečné produkty rozkladu

Nie sú známe.

ODDIEL 11: Toxikologické informácie

11.1. Informácie o toxikologických účinkoch

Akútna toxicita orálna:

Na základe dostupných dát nie sú kritériá klasifikácie splnené.

Akútna toxicita dermálna:

Na základe dostupných dát nie sú kritériá klasifikácie splnené.

Akútna toxicita inhalačná:

Na základe dostupných dát nie sú kritériá klasifikácie splnené.

Poleptanie kože/podráždenie kože:

Pri kontakte cementu s mokrou pokožkou spôsobí zdurenie, praskanie pokožky.

Vážne poškodenie očí/podráždenie očí:

Priamy kontakt s cementom môže spôsobiť poškodenie rohovky mechanickou záťažou, okamžité alebo oneskorené podráždenie alebo zápal.

Kožná senzibilizácia:

Môže spôsobiť senzibilizáciu pri kontakte s pokožkou.

Mutagenita zárodočných buniek:

Na základe dostupných dát nie sú kritériá klasifikácie splnené.

Karcinogenita

Na základe dostupných dát nie sú kritériá klasifikácie splnené.

Reprodukčná toxicita:

Na základe dostupných dát nie sú kritériá klasifikácie splnené.

Toxicita pre špecifický cieľový orgán (STOT) – jednorazová expozícia:

Prach portlandského cementu môže dráždiť hrdlo a dýchacie cesty. Po vystavení osoby pôsobeniu koncentrácie vyššej ako expozičné limity na pracovisku môže sa prejavovať kašľanie, kýchanie a dýchavičnosť/dušnosť.

Toxicita pre špecifický cieľový orgán (STOT) – opakovaná expozícia:

Na základe dostupných údajov nie sú kritériá klasifikácie splnené.

Aspiračná nebezpečnosť:

Na základe dostupných údajov nie sú kritériá klasifikácie splnené.

ODDIEL 12: Ekologické informácie

12.1. Toxicita

Produkt nie je nebezpečný pre životné prostredie. Ekotoxikologické testy portlandského cementu na *Daphnia magna* a *Selenastrum coli* ukázali len nízke toxické pôsobenie. Preto LC₅₀ a EC₅₀ hodnoty nebolo možné určiť. Neexistuje žiadny náznak o toxicite v sedimente. Prítomnosť veľkého množstva cementu vo vode však môže spôsobiť zvýšenie pH a preto môže byť za určitých okolností toxický pre život vo vode (vodné prostredie, vodné organizmy).

12.2. Perzistencia a degradovateľnosť

U produktu nerelevantné, zložky produktu sú anorganické látky.

12.3. Bioakumulačný potenciál

U produktu nerelevantné, zložky produktu sú anorganické látky.

12.4. Mobilita v pôde

U produktu nerelevantné, zložky produktu sú anorganické látky.

12.5. Výsledky posúdenia PBT a vPvB

U produktu nerelevantné, zložky produktu sú anorganické látky.

12.6. Iné nepriaznivé účinky

Produkt nie je klasifikovaný ako nebezpečný pre životné prostredie.

ODDIEL 13: Opatrenia pri zneškodňovaní

13.1. Metódy spracovania odpadu

Produkt:

Odpad likvidujte v súlade so zákonom č. 79/2015 Z.z. o odpadoch. Neodstraňujte do kanalizácie, ani do povrchových vôd. Nelikvidujte s komunálnym odpadom.

Číslo skupiny, podskupiny a druhu odpadu (podľa Katalógu odpadov):

10 ODPADY Z TEPELNÝCH PROCESOV

10 13 ODPADY Z VÝROBY CEMENTU, PÁLENÉHO VÁPNA A SADRY A VÝROBKY Z NICH

10 13 14 odpadový betón a betónový kal, kategória odpadu „O“;

17 STAVEBNÉ ODPADY A ODPADY Z DEMOLÁCIÍ (VRÁTANE VÝKOPOVEJ ZEMINY Z KONTAMINOVANÝCH MIEST)

17 01 BETÓN, TEHLY, DLAŽDICE, OBKLADAČKY A KERAMIKA

17 01 01 betón, kategória odpadu "O".

Ak sa tento produkt a jeho obal stanú odpadom, musí konečný užívateľ prideliť zodpovedajúci kód odpadu podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov. Odpadové kódy sú odporúčania založené na plánovanom použití tohto produktu. Na základe špecifických podmienok používateľa pre používanie a likvidáciu môžu byť pridelené ďalšie odpadové kódy, podľa určitých okolností.

ODDIEL 14: Informácie o doprave

Produkt nepredstavuje nebezpečenstvo z hľadiska dopravných predpisov.

14.1. Číslo OSN: -

14.2. Správne expedičné označenie OSN: -

14.3. Trieda, resp. triedy nebezpečnosti pre dopravu: -

14.4. Obalová skupina: -

14.5. Nebezpečnosť pre životné prostredie: -

14.6. Osobitné bezpečnostné opatrenia pre užívateľa: -

14.7. Doprava hromadného nákladu podľa prílohy II k dohovoru MARPOL a Kódexu IBC: -

ODDIEL 15: Regulačné informácie

15.1. Nariadenia/právne predpisy špecifické pre látku alebo zmes v oblasti bezpečnosti, zdravia a životného prostredia

- NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení niektorých smerníc
- NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2015/830 z 28. mája 2015, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH)
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006.
- NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 790/2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie EP a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí
- NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 286/2011, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie EP a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí
- NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 618/2012, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie EP a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí
- NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 487/2013, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie EP a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí
- NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 758/2013, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie EP a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí
- Zákon č. 67/2010 Z.z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon)
- Výnos MH SR č. 3/2010 na vykonanie zákona č. 67/2010 Z.z. o uvedení chemických látok a zmesí na trh
- Nariadenie vlády SR č. 355/2006 o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MŽP SR 127/2011, ktorou sa ustanovuje zoznam regulovaných výrobkov, označovanie ich obalov a požiadavky na obmedzovanie emisií prchavých organických zlúčenín pri používaní organických rozpúšťadiel v regulovaných výrobkoch
- Zákon NR SR č. 355/2007 Z.z., o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Nariadenie vlády SR č. 46 z 28. januára 2009, ktorým sa ustanovujú požiadavky na aerosólové rozprašovače
- Zákon č. 79/2015.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 365/2015 Z.z. z 11. júna 2001, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov
- Vyhláška MV SR č. 96/2004 Z.z., ktorou sa ustanovujú zásady protipožiarnej bezpečnosti pri manipulácii a skladovaní horľavých kvapalín, ťažkých vykurovacích olejov a rastlinných a živočíšnych tukov a olejov

Obmedzenia podľa Nariadenia 552/2009 (príloha XVII Nariadenia EP a Rady č. 1907/2006 REACH): Cement a zmesi obsahujúce cement sa nesmú uviesť na trh ani použiť, ak po zmáčaní obsahujú viac ako 2 mg/kg (0,0002 %) rozpustného šesťmocného chrómu z hmotnosti celkovej sušiny cementu.

Látky zahrnuté v Zozname kandidátskych látok (SVHC) podľa Nariadenia EP a Rady č. 1907/2006 REACH: žiadne.

15.2. Hodnotenie chemickej bezpečnosti

Nebolo vykonané žiadne hodnotenie chemickej bezpečnosti.

ODDIEL 16: Iné informácie

16.1. Znenie H-výrokov a skratiek použitých v oddieloch 2 a 3:

H315 Dráždi kožu.

H317 Môže vyvolať alergickú kožnú reakciu.

H318 Spôsobuje vážne poškodenie očí.

H335 Môže spôsobiť podráždenie dýchacích ciest.

Eye Dam. 1 – Vážne poškodenie očí, kategória 1

Skin Irrit. 2 – Dráždivosť kože, kategória 2

Skin Sens. 1 – Kožná senzibilázia, kategória 1

STOT SE 3 – Toxicita pre špecifický cieľový orgán – jednorazová expozícia, kategória 3

16.2. Odporúčania na odbornú prípravu

Zoznámiť pracovníkov s doporučeným spôsobom použitia, povinnými ochrannými prostriedkami, prvá pomoc a zakázanými manipuláciami s produktom.

16.3. Odporúčané obmedzenia z hľadiska používania

Produkt by sa nemal používať pre žiadny iný účel, než je uvedený v bode 1.2. Výrobca nepreberá zodpovednosť pri nesprávnom použití produktu vzhľadom na vyššie uvedené bezpečnostné opatrenia.

16.4. Ďalšie informácie

Ďalšie informácie poskytnite: pozri kap. 1.3.

16.5. Zdroje kľúčových údajov

Informácie tu uvedené vychádzajú z našich najlepších znalostí a súčasnej legislatívy, predovšetkým zákona č. 67/2010 Z.z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh (chemický zákon), vrátane vykonávacích predpisov, Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (REACH), Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008, Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 471/2011.

16.6. Zmeny pri revízii karty bezpečnostných údajov